

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра романських мов та інтерлінгвістики

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Івонілюк С. В. *С. В. Івонілюк*
Протокол № 2 від «17» жовтня 2018 р.

№1710201873

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

**ОСНОВИ ПОСЛІДОВНОГО ТА СИНХРОННОГО
ПЕРЕКЛАДУ
(французька мова)**

підготовки: магістра

спеціальність: 035 – Філологія (Мова і література) французька))

освітня програма: Французька мова

Луцьк – 2018

Програма навчальної дисципліни «Основи послідовного та синхронного перекладу (французька мова)» для магістрів VI курсу, спеціальності: 035 – Філологія (Мова і література) французька)); освітньої програми: Французька мова.

Розробник:

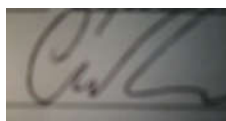
Кандидат філологічних наук, доцент кафедри романських мов та інтерлінгвістики О. М. Мартинюк

Рецензент:

Кандидат філологічних наук, доцент кафедри романських мов та інтерлінгвістики О. В. Станіслав

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри романських мов та інтерлінгвістики

протокол № 1 від 5 вересня 2018р.

Завідувач кафедри (Станіслав О.В.)

**Робоча програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною комісією інституту іноземної філології**

протокол № 2 від 20 вересня 2018 р.

Голова науково-методичної

комісії факультету (Павлюк А. Б.)

**Робоча програма навчальної дисципліни
схвалена науково-методичною радою університету**

протокол № ____ від ____ . ____ . 2018 р.

© Мартинюк О. М., 2018

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена на основі програми навчальної дисципліни, навчального плану з урахуванням навчального навантаження студента при вивченні дисципліни.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	023 Гуманітарні науки 035 — Філологія	Нормативна
Модулів – 1	«Мова і література (французька)»	Рік підготовки: 6 рік навчання
Змістових модулів – 2		Семестр: 11 семестр
Загальна кількість годин – 120		Аудиторні – 36 год.
		Лекції – 24 год.
Тижневих годин (для денної форми навчання): Аудиторних: 2,5 год. Самостійної роботи – 76 год. Консультацій – 8 год.	Магістр	Практичні – 12 год.
		Лабораторні – немає
		Консультації – 8 год.
		Самостійна робота – 76 год.
		Форма контролю: залік (11 семестр)

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Основною метою навчального курсу «**Основи послідовного та синхронного перекладу (французька мова)**» є оволодіння студентами навичок та умінь усного перекладу з урахуванням лексичних і граматичних особливостей інтерпретації іноземного тексту; практичне застосування знань з теорії перекладу, визначення стратегій усного перекладу; перекладацькі прийоми; набуття комунікативної, лінгвістичної та соціокультурної компетенції студентом-філологом.

Основні завдання дисципліни такі:

- закріпити у студентів знання теоретичних основ перекладу як прикладної науки;
- розвивати у студентів найважливіші види мовно-розумової діяльності з метою застосування теоретичних знань у практиці послідовного та синхронного перекладу;
- формувати й закріплювати стійкі практичні навички усного перекладу й застосування основних видів лексичних, стилістичних і граматичних перетворень у процесі перекладу для досягнення його адекватної якості;

- навчити техніки вільного усного перекладу;
- навчити долати психологічні та екстралінгвістичні проблеми й труднощі, пов'язані з практикою перекладу;
- формувати фахові практичні вміння та навички перекладу;
- навчити студентів виконувати усний переклад із застосуванням спеціальної системи записів.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Студент повинен знати теоретичні засади перекладу, особливості лексичного та граматичного аспектів перекладу, специфіку інтерпретації художніх і нехудожніх текстів.

Студент повинен вміти використовувати на практиці лексико-граматичні особливості перекладу, зокрема реалії та інтернаціоналізми, безособові форми дієслова, модальні дієслова, пасивний стан дієслова, умовний спосіб.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **120 годин / 4 кредити ECTS**.

Навчальна дисципліна складається з 2 змістових модулів. Кількість змістових модулів визначається метою та змістом програми.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ.	Лаб.	Конс.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7
10 семестр						
Змістовий модуль 1. Предмет і завдання усного перекладу						
Тема 1. Умови комунікації та вплив інтралінгвістичних та екстралінгвістичних чинників на усний переклад. Етапи перекладацького процесу.	10	2	1	-	1	6
Тема 2. Еквівалентність перекладу. Семантичний та стилістичний критерії. Поняття функціональної інформації.	10	2	1	-	1	6
Тема 3. Мовленнєва компресія при усному перекладі. Граматичні трансформації. Заміна. Перестановка. Опущення. Додавання.	10	2	1		1	6

Тема 4. Умови екстремальності при перекладі. Темпоральні характеристики діяльності перекладача.	7	1	1		-	5
Тема 5. Перекладацькі прийоми. Основні терміни та перекладацькі шаблони.	10	2	1		1	6
Тема 6. Критерії оцінки якості усного перекладача. Особливості розумових операцій перекладача-синхроніста. Вимоги до перекладачів.	9	2	1			6
Змістовий модуль 2. Особливості послідовного та синхронного перекладу						
Тема 1. Сутність поняття «послідовний переклад» (l'interprétation consecutive). Завдання перекладача при виконанні послідовного перекладу.	8	2	-			6
Тема 2. Види послідовного перекладу. Переклад-пояснення (l'interprétation explicative). Переклад-аргументація (l'interprétation argumentation). Переклад-вправлення в красномовстві (l'interprétation –exercice d'éloquence).	10	2	1		1	6
Тема 3. Система скороченого запису – універсальний перекладацький скоропис (УПС). (скорочення, символи, цифри тощо). Тренування скоропису.	9	1	1		1	6
Тема 4. Специфіка синхронного перекладу (l'interprétation simultanée). Технічні засоби. Новітні інформаційні технології	10	2	1		1	6
Тема 5. Види синхронного перекладу. Синхронний переклад на слух. Синхронний переклад з листа. Синхронне читання задалегідь перекладеного тексту.	9	2	1		-	6

Тема 6. Недоліки синхронного перекладу (стрес, часовий фактор тощо).	8	2	1		-	5
Тема 7. Адекватність і точність перекладу. Збереження змісту при перекладі. Типи перекладів за типом адекватності. Мета комунікації.	10	2	1		1	6
Усього за семестр	120	24	12		8	76

5. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	К-сть годин
	Змістовий модуль 1.	
1.	Тема 1. Умови комунікації та вплив інтралінгвістичних та екстралінгвістичних чинників на усний переклад. Етапи перекладацького процесу.	1
2.	Тема 2. Еквівалентність перекладу. Семантичний та стилістичний критерії. Поняття функціональної інформації.	1
3.	Тема 3. Мовленнєва компресія при усному перекладі. Граматичні трансформації. Заміна. Перестановка. Опущення. Додавання.	1
4.	Тема 4. Умови екстремальності при перекладі. Темпоральні характеристики діяльності перекладача.	1
5.	Тема 5. Перекладацькі прийоми. Основні терміни та перекладацькі шаблони.	1
6.	Тема 6. Критерії оцінки якості усного перекладача. Особливості розумових операцій перекладача-синхроніста. Вимоги до перекладачів.	1
	Змістовий модуль 2. Особливості послідовного та синхронного перекладу	
7.	Тема 1. Сутність поняття «послідовний переклад» (l'interprétation consecutive). Завдання перекладача при виконанні послідовного перекладу.	-
8.	Тема 2. Види послідовного перекладу. Переклад-пояснення (l'interprétation explicative). Переклад-аргументація (l'interprétation frgmentation). Переклад-вправління в красномовстві (l'interprétation –exercice d'éloquence).	1
9.	Тема 3. Система скороченого запису – універсальний перекладацький скоропис (УПС). (скорочення, символи, цифри тощо). Тренування скоропису.	1
10.	Тема 4. Специфіка синхронного перекладу (l'interprétation simultanée). Технічні засоби. Новітні інформаційні технології	1
11.	Тема 5. Види синхронного перекладу. Синхронний переклад на слух. Синхронний переклад з листа. Синхронне читання задалегідь перекладеного тексту.	1
12.	Тема 6. Недоліки синхронного перекладу (стрес, часовий фактор тощо).	1
13.	Тема 7. Адекватність і точність перекладу.	1

	Збереження змісту при перекладі. Типи перекладів за типом адекватності. Мета комунікації.	
	Всього	12

6. Самостійна робота

Основна мета самостійної роботи студентів — поглибити знання і набути додаткових практичних навичок з французької мови під час роботи з підручниками, літературними джерелами і першоджерелами.

Самостійна робота передбачає:

- попередню підготовку до практичних занять;
- виконання ситуаційних завдань і вправ в позааудиторний час;
- підготовку до обговорення окремих питань;
- самостійне вивчення окремих питань тем курсу;
- огляд рекомендованої літератури французькою мовою.

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Способи передавання фразеологічних одиниць	6
2.	Трансформаційна модель перекладу	6
3.	Новітні інформаційні технології в перекладацькій діяльності	6
4.	Деонтологія послідовного та синхронного перекладу.	5
5.	Стилістичні та прагматичні проблеми перекладу	6
6.	"Безеквівалентна" лексика і шляхи її відтворення у перекладі	6
7.	Лексико-семантичні трансформації в перекладі	6
8.	Типи перекладів за типом адекватності.	6
9.	Універсальний перекладацький скоропис (УПС).	6
10.	Різновиди перекладу	6
11.	Особливості перекладу стійких словосполучень.	6
12.	Інтерпретація тексту при послідовному перекладі.	6
13.	Синхронний переклад та його особливості.	5
	Разом	76

7. Методи та засоби навчання

Виходячи із джерел оволодіння знаннями, уміннями та навичками, у ході викладання курсу виділяємо такі групи методів навчання: словесні, наочні, практичні.

Серед **словесних** методів навчання використовуємо розповідь, пояснення, бесіду.

Серед **наочних** методів використовуємо демонстрацію, ілюстрацію, спостереження.

Практичні методи навчання ґрунтуються на практичній роботі.

8. Форма підсумкового контролю успішності навчання

При вивченні студентами дисципліни передбачається три види контролю: *поточний, модульний і підсумковий*.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік (11 семестр), під час якого оцінюється правильність і повнота відповіді, вміння обґрунтовувати свою думку і роботи відповідні висновки та узагальнення.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО ЗАЛКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Типи усного перекладу та їх особливості.
2. Еквівалентність перекладу.
3. Переклад реалій, власних назв і інтернаціоналізмів.
4. Псевдодрузі перекладача.
5. Переклад фразеологізмів.
6. Мовленнєва компресія при усному перекладі.
7. Перекладацькі прийоми (терміни, шаблони).
8. Види послідовного перекладу.
9. Види синхронного перекладу.
10. Умовні позначення, скоропис при усному перекладі.
11. Технічні засоби при усному перекладі.
12. Семантико-стилістичні особливості перекладу.
13. Переклад гри слів і кліше.
14. Адекватність і точність перекладу.
15. Фактор екстремальності при усному перекладі.

9. Методи та засоби діагностики успішності навчання

- словесні, наочні й практичні методи;
- методи вивчення нового матеріалу;
- методи конкретизації й поглиблення знань, набування практичних умінь і навичок, які сприяють використанню пізнаного;
- методи контролю й оцінки результатів навчання;
- методи пояснення педагога й різноманітні методи організації самостійної роботи студентів;
- індуктивні й дедуктивні, аналітичні й синтетичні методи;
- методи стимулювання діяльності;
- інтерактивні методи;

- комунікативно спрямовані методи;
- методи мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль здійснюється під час усних відповідей та виконання студентами письмових аудиторних та позааудиторних індивідуальних завдань. Додаткові бали студент отримує за підготовку науково-дослідної роботи та участь у конференціях.

Модульний контроль здійснюється під час виконання контрольної роботи, яка проводиться у формі тестів.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Рейтингова оцінка визначається за 100 бальною шкалою. Підсумкова оцінка у 100 бальній шкалі є сумою 3 складових: 1 – Поточний контроль, 2 – Самостійна робота і 3 – Підсумковий контроль.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточний контроль – 40, (що включає також самостійну роботу), за підсумковий контроль (2 модульні контрольні роботи) – 60. Поточний контроль складається з 2 змістових модулів.

Отже:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
2. 2 модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Поточний контроль (мах = 40 балів)										Модульний контроль Залік (мах = 60 балів)	Загальна кількість балів	
Модуль 1												
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					МКР 1	МКР 2	
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T5			
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	30	30	100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	

1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)
--------	--------------	--

11. Список джерел

а) основна література

1. Кириленко К. І. Теорія та практика перекладу / Кириленко К. І., Сухаревська В. І. – К.: Нова книга, 2003. – 147 с.

б) додаткова література

2. Гак В. Г. Курс перевода. Французский язык / Гак В. Г., Львин Ю. И.. – М., 1980. – 256 с.
3. Коптилов В. В. Теорія і практика перекладу / Коптилов В. В. – К., 2002. – 190 с.
4. Миньяр-Белоручев Р. Н. Курс устного перевода / Миньяр-Белоручев Р.. – М.: Московск. лицей, 2000. – 144 с.
5. Сінченко Є. І. Французька мова. Практикум перекладу: метод. реком. з практики перекладу для студентів III та IV курсів факультету міжнародних відносин / Сінченко Є. І., Ураєва І. Г.. – Луцьк: Вежа, 2009. – 92 с.
6. Скворцов Ч. П. Учебник по устному последовательному переводу /Скворцов Ч.П. – СПб.: Союз, 2002. – 157 с.
7. Федорова Л. О. Аспектний переклад: французька та українська мови / Федорова Л.О. . – К.: Вид. центр КДЛУ, 1999. – 137 с.
8. Федорова Л. О. Усна комунікація і переклад: навчальний посібник / Федорова Л. О. – К.: Вид. центр КДЛУ, 2000. – 92 с.
9. Щетинкин В. Е. Пособие по переводу французского языка на русский / Щетинкин В. Е.. – М.: Просвещение, 1987. – 160 с.
10. Tcherednytchenko O. Théorie et pratique de la traduction / Tcherednytchenko O., Koval S. – К.: Либідь, 1995. – 319 с.